

Vedlegg

til **NFU**s landsmøteprotokoll 2021:

- Vedtekter
- Arbeidsprogram
- Landsmøteuttalelser

Vedtekter

for NFU – herunder fylkeslag og lokallag

2021 - 2024

Revidert på NFUs landsmøtet 12. – 13. mars 2021

Samfunn for alle

Innhold

VEDTEKTER FOR NORSK FORBUND FOR UTVIKLINGSHEMMEDE	3
§ 1 – FORMÅL	3
§ 2 – ARBEIDSOPPGAVER	3
§ 3 – MEDLEMSKAP	3
§ 4 – TILSLUTNING AV ORGANISASJONER	4
§ 5 – ADMINISTRASJON	4
§ 6 – LOKALLAG	4
§ 7 – FYLKESLAG	4
§ 8 – LEDERSAMLINGER	5
§ 9 – LANDSSTYRET	5
§ 10 – LEDSAGERORDNING	6
§ 11 – LANDSMØTET	7
§ 12 – EKSTRAORDINÆRT LANDSMØTE	8
§ 13 – STEMMEPLIKT FOR ORGANISASJONENS	8
TILLITSVALGTE	8
§ 14 – SAKSBEHANDLERSTILLING OG TILLITSVERV	8
§ 15 – KONTINGENT	8
§ 16 – MEDLEMSINFORMASJON	8
§ 17 – SUSPENSJON	9
§ 18 – NFUs MIDLER	9
§ 19 – LAG UNDER ADMINISTRASJON	9
§ 20 – VEDTEKSENDRINGER	9
§ 21 – VEDTAK	9
§ 22 – OPPLØSNING	9
VEDTEKTER FOR NFUs FYLKESLAG	10
§ 1 – FORMÅL	10
§ 2 – MEDLEMSKAP	10
§ 3 – STYRET	10
§ 4 – LEDSAGERORDNING	11
§ 5 – KURS- OG STUDIEARBEID	11
§ 6 – REGNSKAP	12
§ 7 – ÅRSMØTET	12
§ 8 – EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE	12
§ 9 – VEDTEKSENDRINGER	13
§ 10 – OPPLØSNING	13
VEDTEKTER FOR NFUs LOKALLAG	13
§ 1 – FORMÅL	13
§ 2 – LAGETS NAVN	13
§ 3 – MEDLEMSKAP	13
§ 4 – STYRET	14
§ 5 – LEDSAGERORDNING	15
§ 6 – KURS- OG STUDIEARBEID	15
§ 7 – ÅRSMØTET	15
§ 8 – EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE	16
§ 9 – VEDTEKSENDRINGER	16
§ 10 – OPPLØSNING	16

VEDTEKTER FOR NORSK FORBUND FOR UTVIKLINGSHEMMEDE

§ 1 – FORMÅL

NFU er en menneskerettighetsorganisasjon som både arbeider for full deltakelse og likestilling, og mot diskriminering.

NFU skal ivareta interessene til mennesker med utviklingshemning og deres familier overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter.

§ 2 – ARBEIDSOPPGAVER

NFU skal

- arbeide for at FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne innarbeides i norsk lovgivning.
- arbeide for at lover og regler utformes og praktiseres slik at behovene og rettighetene til mennesker med utviklingshemning blir ivaretatt
- arbeide for å sikre lojalitet mot organisasjonens formål, prinsipper, vedtekter og arbeidsprogram, slik at organisasjonen fremstår som en enhet
- samarbeide med andre organisasjoner i inn- og utland for å fremme saker av felles interesse
- ha et årvåkent blikk overfor samfunnsmessige utfordringer sentralt, regionalt og lokalt og handle når det er nødvendig
- drive opplysnings- og informasjonsarbeid
- drive kurs- og studiearbeid
- drive likemannsarbeid
- yte juridisk bistand til medlemmer

§ 3 – MEDLEMSKAP

A Organisasjonen kan ha som medlemmer mennesker med utviklingshemning, foreldre, søsken, andre pårørende og andre interesserte.

B Ved innmelding i NFU blir man medlem av lokallaget i den kommunen der man bor.

Hvis man ønsker å bli medlem i et annet lokallag, er det mulighet for det.

Hvis det ikke er grunnlag for medlemskap i et lokallag, gis direkte medlemskap i et fylkeslag.

Dersom fylkes- og lokallagene vedtar en annen organisering, kan man også bli direkte medlem i fylkeslaget (jf. § 7).

- C Innmelding i NFU skjer til NFU sentralt eller gjennom et fylkes- eller lokallag. Utmelding skjer på samme måte.

Medlem som ikke har betalt kontingent ved forfall etter annen gangs purring, betraktes ikke lenger som medlem.

- D Medlemmer som har fylt 15 år har møte-, tale- og forslagsrett, stemmerett og rett til å la seg velge til representant.

§ 4 – TILSLUTNING AV ORGANISASJONER

Organisasjoner som driver i samsvar med NFUs formål, vedtekter og prinsipper kan bli tilknyttet NFU som landsforening etter vedtak gjort av landsstyret. Landsstyret fastsetter representasjon i organisasjonen og kontingent fram til neste landsmøte.

§ 5 – ADMINISTRASJON

NFU skal ha en administrasjon. Administrasjonen ivaretar den daglige administrative og faglige drift av NFUs sekretariat.

Administrasjonen ledes av generalsekretær. Generalsekretæren har tale- og forslagsrett i landsstyret. Generalsekretæren har talerett i landsmøtet.

§ 6 – LOKALLAG

Det kan opprettes lokallag av NFU i hver kommune med arbeidsområde innenfor kommunegrensene.

Et lokallag kan dekke flere kommuner eller bydeler.

Hvis kommuner hvor NFU har lokallag slås sammen, skal det senest ett år etter sammenslåing avholdes et felles årsmøte og velges et felles styre for de aktuelle lokallagene.

§ 7 – FYLKESLAG

Fylkeslaget omfatter lokallagene i et fylke.

Fylkeslagets årsmøte kan vedta å organisere arbeidet i fylket på andre måter.

Søknad om alternativ organisering må godkjennes av landsstyret.

Hvis fylkeskommuner slås sammen, skal det senest ett år etter sammenslåing avholdes et felles årsmøte og velges et felles styre for de aktuelle fylkeslagene.

§ 8 – LEDERSAMLINGER

Ledersamling er en møteplass mellom ledere av fylkeslag og landsstyret.

Det skal avholdes 2 – to – ledersamlinger. Den ene i månedsskiftet januar/februar og den andre i august/september. I år med landsmøte utgår ledersamlingen i august/september.

På ledermøtet i august/september, året før landsmøtet, velger landsstyret og ledermøtet sammen 2 medlemmer og 1 vararepresentant slik at valgkomiteen blir komplett.

Ledersamlingene skal være et viktig forum for gjensidige drøftinger og informasjon for landsstyret og fylkeslagene, representert av leder og ett styremedlem i hvert fylke.

Målet med samlingene er å drøfte interessepolitiske, økonomiske og organisatoriske spørsmål, og å bedre kommunikasjonen og samholdet i organisasjonen.

Resultatet av drøftingene skal være et grunnlag for arbeidet i landsstyret.

§ 9 – LANDSSTYRET

Forbundsleder og landsstyremedlemmer pluss varamedlemmer velges på ordinært landsmøte for 4 år, og trer i funksjon fra avslutningen av landsmøte.

Landsstyret er i landsmøteperioden NFUs høyeste myndighet og er ansvarlig for arbeidet i organisasjonen i landsmøteperioden i samsvar med NFUs vedtekter, prinsipper og de vedtak som er fattet på landsmøtet. Landsstyret kan delegere myndighet, men ikke ansvar.

Landsstyret består av forbundsleder, nestleder og 5 – fem – styremedlemmer med 4 – fire – vararepresentanter.

Forbundsleder er leder av styret og forvalter og utøver til daglig NFUs politikk på vegne av landsstyret.

Nestleder trer inn i forbundsleders funksjon ved forbundsleders fravær.

Hvis forbundsleder fratrer/faller bort i løpet av landsmøteperioden, trer nestleder inn som forbundsleder resten av perioden.

Flertallet av landsstyret skal være mennesker med utviklingshemning og/eller foreldre/pårørende til mennesker med utviklingshemning.

Dersom forbundsleder og/eller nestleder fratrer eller går ut i permisjon i valgperioden, velger landsstyret ny nestleder blant landsstyrets medlemmer for fraværperioden.

Dersom så mange av landsstyrets medlemmer og/eller varamedlemmer trekker seg, fratrer eller av andre årsaker går ut i perioden at landsstyret har problemer med å være beslutningsdyktige, kan landsstyret i samråd med ledermøtet oppnevne et tilstrekkelig antall nye varamedlemmer, om nødvendig styremedlemmer, for resten av perioden.

Landsstyret kan i særskilte tilfeller innvilge permisjon til medlemmer i landsstyret.

Valgbarhet:

Forbundsleder kan ikke bli valgt som forbundsleder for mer enn tre – 3 perioder – til sammen 12 år.

Landsstyremedlemmer og vararepresentanter kan ikke bli valgt som landsstyremedlem for mer enn tre – 3 sammenhengende landsmøteperioder – til sammen 12 år.

Landsstyrets oppgaver

Landsstyret har ansvar for arbeidet i organisasjonen mellom landsmøtene etter de retningslinjer som er trukket opp i §§1 og 2 i disse vedtektene og etter de vedtak som blir gjort på landsmøtet.

I samsvar med dette skal landsstyret

- fastsette budsjett og kontingent i samsvar med retningslinjer som landsmøtet har trukket opp.
- vedta forslag til statutter for fond.
- sørge for en forsvarlig organisasjonsmessig behandling av saker som blir forelagt fra myndighetene eller fra andre institusjoner og organisasjoner og fra ulike ledd innenfor NFUs organisasjon.
Før landsstyret avgjør saker av større prinsipiell og organisasjonspolitisk betydning, skal landsstyret – dersom det er praktisk gjennomførlig – legge sakene fram for lokal- og fylkeslag til uttalelse.
- tilsette personalet og fastsette de instruksjer som en finner nødvendig
- innkalle og forberede landsmøtet.
- oppnevne utvalg og komiteer det finner nødvendig og fondsstyre i henhold til gjeldende retningslinjer.
- hvert år legge fram årsmelding og årsregnskap. Dette skal gjøres tilgjengelig for alle NFUs medlemmer.
Landsstyret kan i perioden mellom landsmøtene foreta valg av ny statsautorisert revisor.

Landsstyret skal ha møte minst 6 - seks - ganger i året og ellers så ofte forbundsleder eller et flertall av landsstyret forlanger det. Landsstyret er beslutningsdyktig når minst 4 – fire – medlemmer er til stede.

Ved avstemninger i landsstyret er forbundsleders stemme avgjørende når det foreligger stemmelikhet.

Saksliste og sakspapirer sendes landsstyrets medlemmer minst 14 dager før landsstyremøtet.

§ 10 – LEDSAGERORDNING

Tillitsvalgte med utviklingshemning har rett til individuell ledsager i sitt tillitsvalgtarbeid. Ledsagers oppgave er å tilrettelegge for:

- at tillitsvalgte kan utøve sin oppgave på best mulig måte.
- at vedkommende kan delta i organisasjonsarbeidet ut fra sine egne forutsetninger.

Den tillitsvalgte skal selv kunne velge hvem han/hun ønsker som ledsager. Ledsager kan ikke inneha verv eller stilling som kan komme i konflikt med NFUs interesser. Den tillitsvalgte skal ikke selv ha utgifter til ledsager.

§ 11 – LANDSMØTET

Landsmøtet er NFUs høyeste myndighet. Det består av landsstyret og 100 valgte utsendinger.

Utsendingene fordeles på fylkeslagene med en grunnrepresentasjon på 3 utsendinger pr. lag. De øvrige utsendingene fordeles i forhold til medlemstallet pr. 31.12. året før landsmøtet.

Utsendingene til landsmøtet, med like mange vararepresentanter, blir valgt på årsmøtet i fylkeslaget med funksjonstid fram til neste ordinære landsmøte.

Flytter en landsmøteutsending fra fylket i perioden, trer vararepresentanten inn.

Representasjon fra tilsluttede foreninger i kommende landsmøteperiode og for neste landsmøteperiode bestemmes av landsstyret.

Landsmøtet holdes hvert 4. – fjerde – år i september/oktober.

Landsstyret kaller inn til landsmøte med 8 – åtte – ukers varsel.

Saker som ønskes behandlet på landsmøtet må være sendt til landsstyret gjennom lokal- og fylkeslag innen 1. mai det året landsmøtet blir holdt. Saker som blir sendt inn senere, behandles bare dersom landsstyret finner å kunne ta dem opp.

De valgte utsendingene og landsstyret har stemmeplikt på landsmøtet. Landsstyret har ikke stemmerett i spørsmål som gjelder årsmelding og regnskap.

Sakslisten for landsmøtet skal omfatte:

- 1 Konstituering – møtereglement
- 2 4-årsmelding fra landsstyret
- 3 Revidert regnskap
- 4 Saker som landsstyret legger fram og innsendte saker i samsvar med denne paragrafen
- 5 Arbeidsprogram for NFUs virksomhet i landsmøteperioden

- 6 Valg av forbundsleder og nestleder
- 7 Valg av medlemmer og vararepresentanter til landsstyret etter reglene i § 9.
- 8 Valg av valgkomitéleder. 2 medlemmer og 1 vararepresentant velges av landsstyret, i samråd med ledermøtet, i god tid før landsmøter.
- 9 Vedta rammebudsjett for landsmøteperioden

§ 12 – EKSTRAORDINÆRT LANDSMØTE

Ekstraordinært landsmøte skal innkalles med minst 14 dagers varsel når landsstyret finner det nødvendig, eller når minst 1/4 av fylkesstyrene krever det. Ekstraordinært landsmøte skal bare behandle de sakene som er nevnt i innkallingen.

§ 13 – STEMMEPLIKT FOR ORGANISASJONENS TILLITSVALGTE

Tillitsvalgte som er stemmeberettigede i organer på lands-, fylkes- og lokalplan har stemmeplikt.

Ved valg regnes blank stemmeseddel som avgitt stemme.

§ 14 – SAKSBEHANDLERSTILLING OG TILLITSVERV

Stilling som saksbehandler i NFU sentralt kan ikke kombineres med tillitsverv i fylkesstyret og/eller landsstyret.

§ 15 – KONTINGENT

Landsstyret fastsetter NFUs medlemskontingent i samsvar med retningslinjer som landsmøtet har trukket opp.

I kommende og neste landsmøteperiode delegeres landsstyret myndighet til å fastsette kontingent for tilsluttede organisasjoner, jf. § 4.

§ 16 – MEDLEMSINFORMASJON

NFU gir ut et medlemsblad og har en nettside, samt sider i sosiale medier. Forbundsleder er ansvarlig redaktør og er forpliktet på organisasjonens grunnsyn, slik det kommer til uttrykk i NFUs vedtekter, prinsipp-program og i vedtak fattet av NFUs styrende organer.

§ 17 – SUSPENSJON

Tillitsvalgt som ikke følger NFUs vedtekter, eller vedtak som landsmøtet har gjort, kan suspenderes fra sitt/sine tillitsverv, sentralt og lokalt i inneværende landsmøteperiode. Den tillitsvalgte skal gis anledning til å gi skriftlig og muntlig forklaring før vedtak fattes.

Vedtak om suspensjon trenger 2/3 flertall av landsstyret. Landsstyret kan oppnevne ny tillitsvalgt til nytt valgmøte er avholdt når vararepresentant ikke er tilgjengelig.

§ 18 – NFUs MIDLER

Landsstyret disponerer NFUs midler.

§ 19 – LAG UNDER ADMINISTRASJON

Dersom arbeidet i et organisasjonsledd ligger nede, eller organisasjonsleddet blir stående uten ledelse, kan landsstyret fatte vedtak om å sette dette under administrasjon.

§ 20 – VEDTEKSENDRINGER

Vedtektene kan bare endres av NFUs landsmøte. Vedtak om endring må ha minst 2/3 av de avgitte stemmer.

§ 21 – VEDTAK

Alle vedtak blir gjort med vanlig flertall, unntatt i saker under §§ 17, 20 og 22. Ved stemmelikhet er et forslag forkastet.

§ 22 – OPPLØSNING

Oppløsning av NFU kan bare skje på landsmøtet, og krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer.

Eventuelle midler disponeres av landsmøtet til beste for mennesker med utviklingshemning.

VEDTEKTER FOR NFUs FYLKESLAG

VEDTEKTER FOR NFU FYLKESLAG

§ 1 – FORMÅL

NFU er en menneskerettighetsorganisasjon som både arbeider for full deltakelse og likestilling, og mot diskriminering.

Fylkeslaget skal ivareta interessene til mennesker med utviklingshemning og deres familier. Fylkeslaget representerer NFU overfor fylkes- og regionale myndigheter.

§ 2 – MEDLEMSKAP

Medlemskap bygger på kollektivt tilsluttede lokallag. Hvis det ikke er grunnlag for medlemskap i et lokallag, gis direkte medlemskap i fylkeslaget.

§ 3 – STYRET

Fylkeslaget ledes av et styre som består av leder, nestleder og et antall styremedlemmer fastsatt av fylkeslagets årsmøte. Det velges minst 2 vararepresentanter.

Flertallet i styret må være mennesker med utviklingshemning og/eller foreldre/pårørende.

Leder og nestleder velges ved særskilt valg på årsmøtet. De øvrige styremedlemmene velges deretter under ett, men likevel individuelt.

Styret med vararepresentanter velges for 2 – to – år om gangen. Leder og nestleder velges ikke samme år.

Styret kan oppnevne egne utvalg for ulike oppdrag og kan utarbeide retningslinjer for disse.

Fylkeslagets styre innkalles når leder eller minst 2 styremedlemmer forlanger det.

Innkalling med sakliste og sakspapirer sendes vanligvis til styrets medlemmer senest 14 dager før styremøtet.

Fylkeslagets styre innkaller personer som det måtte finne nødvendig til møtene sine. Ved avstemninger i fylkeslagets styre er lederens stemme avgjørende når det foreligger stemmelikhet.

Fylkeslagets styre er beslutningsdyktig når minst halvparten av styremedlemmene til stede.

Fylkeslagets styre skal, i tillegg til årsmøtet, innkalle representanter for alle lokallag til møte minst en gang i året.

Arbeidsoppgaver for fylkeslagets styre

Fylkeslagets styre har ansvar for arbeidet i fylkeslaget mellom årsmøtene etter de retningslinjer som er trukket opp i vedtektene og etter de vedtak som blir gjort på årsmøtet.

Fylkeslaget skal bidra til å løse NFUs arbeidsoppgaver ifølge § 2 i NFUs vedtekter.

I samsvar med dette skal fylkeslagets styre

- være et bindeledd mellom lokallag og NFUs sentrale organer
- bistå lokallag overfor kommunale myndigheter
- sørge for en forsvarlig organisasjonsmessig behandling av saker som blir forelagt fra myndighetene eller fra andre institusjoner og organisasjoner og fra ulike ledd innenfor NFUs organisasjon
- innkalle til og forberede fylkeslagets årsmøte
- samordne NFUs organisasjonsoppgaver på fylkesplan
- ha ansvar for studievirksomheten
- arbeide for at vedtatt arbeidsprogram med utgangspunkt i NFUs arbeidsprogram, vedtatt på landsmøtet, gjennomføres
- arbeide mot sentrale myndigheter på fylkesplan

Fylkeslagets hovedfunksjoner er:

- a) å være et samlende ledd for lokallag,
- b) å være et bindeledd mellom NFU sentralt og lokallagene,
- c) å drive med studiearbeid og kompetansehevende tiltak ovenfor lokallag.

§ 4 – LEDSAGERORDNING

Tillitsvalgte med utviklingshemning har rett til individuell ledsager i sitt tillitsvalgtarbeid. Ledsagers oppgave er å tilrettelegge for:

- at tillitsvalgte kan utøve sin oppgave på best mulig måte.
- at vedkommende kan delta i organisasjonsarbeidet ut fra sine egne forutsetninger.

Den tillitsvalgte skal selv kunne velge hvem han/hun ønsker som ledsager.

Ledsager kan ikke inneha verv eller stilling som kan komme i konflikt med NFUs interesser. Den tillitsvalgte skal ikke selv ha utgifter til ledsager.

§ 5 – KURS- OG STUDIEARBEID

Fylkeslaget skal drive kurs- og studiearbeid. Styret skal utarbeide årsmelding som også omfatter kurs- og studievirksomheten.

§ 6 – REGNSKAP

Fylkeslagets arbeid finansieres gjennom kontingent fra medlemmene i samsvar med NFUs vedtekter § 15, offentlig støtte og andre midler. Styret sørger for at det blir ført et tilstrekkelig og ordentlig regnskap. Regnskapet følger kalenderåret.

§ 7 – ÅRSMØTET

Årsmøtet er fylkeslagets høyeste myndighet og skal avholdes hvert år innen 1. mai. Det består av fylkeslagets styre og representanter for lokallagene. Representasjonen fra lokallagene fordeles etter antall medlemmer tilknyttet lokallagene, etter en nøkkel vedtatt av fylkeslagets årsmøte, likevel slik at alle lag er sikret minst 1 representant. Fylkeslagets styre innkaller til årsmøte skriftlig med minst 14 dagers varsel. Med innkallingen følger fullstendig saksliste. Melding om årsmøte sendes lokallagene innen utgangen av januar måned.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være sendt gjennom lokallaget og må være fylkeslagets styre i hende senest 3 – tre – uker før årsmøtet. På årsmøtet kan bare saker som er oppført på sakslisten behandles.

Valg foregår skriftlig dersom det foreligger mer enn et forslag. Ved stemmelikhet foretas omvalg. Gir også dette stemmelikhet brukes loddtrekning.

De valgte utsendingene og fylkeslagets styre har stemmeplikt på årsmøtet.

Fylkeslagets styre har ikke stemmerett i spørsmål som gjelder årsmelding og regnskap.

Sakslisten for årsmøtet skal omfatte:

- 1 Konstituering – møtereglement
- 2 Fylkeslagets årsmelding, avsluttet pr. 31.12
- 3 Revidert regnskap, avsluttet pr. 31.12
- 4 Budsjettforslag for inneværende år
- 5 Vedta arbeidsprogram/handlingsplan for årsmøteperioden, med utgangspunkt i NFUs arbeidsprogram
- 6 Saker som fylkeslagets styre legger fram
- 7 Innsendte saker
- 8 Valg av styre i henhold til § 3
Valg av revisor med vararepresentant
Valg av valgkomité på 3 medlemmer
- 9 I år med landsmøte skal det velges:
landsmøteutsendinger med vararepresentanter i henhold til forbundets vedtekter § 11
Videre skal det nomineres:
fylkeslagets kandidater til tillitsverv på landsplan
- 10 Fastsette sted for neste årsmøte

§ 8 – EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE

Ekstraordinært årsmøte innkalles når et flertall i styret eller minst 1/3 av lokallagene finner det nødvendig.

Innkallingen skjer skriftlig og med minst 14 dagers varsel.
Bare saker som er nevnt i innkallingen kan behandles.

§ 9 – VEDTEKSENDRINGER

Endringer i fylkeslagets vedtekter kan bare skje etter forslag vedtatt med 2/3 flertall av de avgitte stemmer i årsmøte/ekstraordinært årsmøte. De endrede vedtektene må godkjennes av landsstyret, før de kan iverksettes.

§ 10 – OPPLØSNING

Oppløsning av fylkeslaget kan bare skje på årsmøtet/**ekstraordinært** årsmøte og krever 2/3 flertall av avgitte stemmer.

Eventuelle midler laget disponerer ved oppløsningen skal overføres NFU sentralt, slik at de kan brukes til oppstartskapital ved revitalisering av laget.
For lag som ikke aktivt har løst seg opp, men som likevel er uten styre og aktivitet, gjelder samme regel som for lag som er oppløst.

VEDTEKTER FOR NFUs LOKALLAG

VEDTEKTER FOR NFULOKALLAG

§ 1 – FORMÅL

NFU er en menneskerettighetsorganisasjon som både arbeider for full deltakelse og likestilling, og mot diskriminering.

Lokallaget skal ivareta interessene til mennesker med utviklingshemning og deres familier. Lokallaget representerer NFU overfor lokale- og regionale/fylkeskommunale myndigheter. I saker av prinsipiell karakter gjøres dette gjennom fylkeslaget.

§ 2 – LAGETS NAVN

Lagets navn skal være NFUlokallag

§ 3 – MEDLEMSKAP

Som medlemmer opptas mennesker med utviklingshemning, foreldre, søsken, pårørende og andre interesserte. Innmelding i NFU skjer til NFU sentralt eller gjennom lokallaget.

Utmelding skjer på samme måte.

Medlemmet plikter å betale kontingent som er forfalt til betaling før utmeldingen. Medlem som ikke har betalt kontingent ved forfall etter annen gangs puring, betraktes ikke lenger som medlem.

§ 4 – STYRET

Laget ledes av et styre som består av leder, nestleder og det antall styremedlemmer som årsmøtet beslutter. Det velges inntil 3 vararepresentanter.

Flertallet i styret må være mennesker med utviklingshemning, og/eller foreldre/pårørende.

Styret med vararepresentanter velges for 2 – to – år om gangen. Leder og nestleder velges ikke samme år.

Dersom styremedlem i valgperioden velges til annet verv i styret, velges det nytt medlem i vedkommendes sted for resten av valgperioden.

Med unntak av leder og nestlederfunksjonen konstituerer styret seg selv.

Styret innkaller personer som det måtte finne nødvendig til møtene sine. Ved avstemninger i styret er lederens stemme avgjørende når det foreligger stemmelikhet.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styremedlemmene er til stede. Styret skal sørge for at det blir ført et ordentlig regnskap og at vedtak blir protokollført.

Regnskapsåret følger kalenderåret.

Arbeidsoppgaver for lokallagets styre

Styret har ansvaret for arbeidet i laget mellom årsmøtene og etter de retningslinjer som er trukket opp i NFUs vedtekter og etter de vedtak som blir gjort på årsmøtet.

Lokallaget skal bidra til å løse NFUs arbeidsoppgaver ifølge § 2 i NFUs vedtekter.

I samsvar med dette skal styret

- være et bindeledd mellom det enkelte medlem og NFUs ulike organer
- sørge for en forsvarlig organisasjonsmessig behandling av saker som blir forelagt fra myndighetene eller fra andre institusjoner og organisasjoner og fra ulike ledd innenfor NFUs organisasjon
- innkalle til og forberede lagets årsmøte
- arbeide for løsning av aktuelle problemer
- ha ansvar for kurs- og studievirksomheten
- arbeide for at lokallagets vedtatte arbeidsprogram/handlingsprogram for årsmøteperioden gjennomføres

- arbeide for at alle medlemmene får samhørighet og tilhørighet til lokallagets formelle og sosiale aktiviteter
- drive likemannsarbeid
- arbeide mot kommunale myndigheter

§ 5 – LEDSAGERORDNING

Tillitsvalgte med utviklingshemning har rett til individuell ledsager i sitt tillitsvalgtarbeid. Ledsagers oppgave er å tilrettelegge for:

- at tillitsvalgte kan utøve sin oppgave på best mulig måte.
 - at vedkommende kan delta i organisasjonsarbeidet ut fra sine egne forutsetninger.
- Den tillitsvalgte skal selv kunne velge hvem han/hun ønsker som ledsager. Ledsager kan ikke inneha verv eller stilling som kan komme i konflikt med NFUs interesser. Den tillitsvalgte skal ikke selv ha utgifter til ledsager.

§ 6 – KURS- OG STUDIEARBEID

Laget skal drive kurs- og studiearbeid.

Styret skal utarbeide årsmelding som også omfatter kurs- og studievirksomheten.

§ 7 – ÅRSMØTET

Årsmøtet er lagets høyeste myndighet og skal avholdes hvert år innen utgangen av februar.

Alle medlemmene har møte- og stemmerett.

Styret innkaller skriftlig til årsmøte med 14 dagers varsel.

Med innkallingen følger saksliste. Bare saker som er oppført der kan behandles på årsmøtet.

Valg foregår skriftlig dersom det foreligger mer enn ett forslag.

Vedtak gjøres ved absolutt flertall.

Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- 1 Konstituering – møtereglement
- 2 Årsmelding avsluttet 31.12
- 3 Revidert regnskap avsluttet 31.12
- 4 Innkomne saker, bl.a. arbeidsprogram for årsmøteperioden og landsmøtesaker i år med landsmøte
- 5 Valg av styre i henhold til § 4
 - Valg av revisor
 - Valg av valgkomité på 3 medlemmer
 - Valg av utsendinger til fylkeslagets årsmøte
 - Eventuelle nominasjoner på tillitsverv på fylkesplan
 - I år med landsmøte skal det nomineres landsmøteutsendinger med vararepresentanter

§ 8 – EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE

Ekstraordinært årsmøte innkalles når et flertall i styret eller minst 1/3 av medlemmene forlanger det. Innkalling skjer skriftlig og med minst 8 dagers varsel. Bare saker som er nevnt i innkallingen kan behandles.

§ 9 – VEDTEKSENDRINGER

Endringer i lokallagets vedtekter kan bare skje etter forslag vedtatt med 2/3 flertall av de avgitte stemmer i årsmøte/ekstraordinært årsmøte. De endrede vedtektene må godkjennes av Landsstyret. Før landsstyret godkjenner endringen av vedtektene, skal fylkeslaget uttale seg.

§ 10 – OPPLØSNING

Oppløsning av lokallag kan bare skje på årsmøte/ekstraordinært årsmøte og krever 2/3 flertall av avgitte stemmer. Dersom et lag ikke avholder årsmøte på to år, kan fylkeslaget innkalle til årsmøte på lagets vegne.

Eventuelle midler laget disponerer ved oppløsningen skal overføres NN fylkeslag.

For lag som ikke aktivt har løst seg opp, men som likevel er uten styre og aktivitet, gjelder samme regel som for lag som er oppløst.

*Norsk Forbund for
Utviklingshemmede*

Arbeidsprogram 2021–2024

«For likestilling og mot diskriminering»

Innhold

Innledning	3
Handlingsplan	4
Arbeidsprogram	5

Innledning

Landsmøtet bestemmer hvilke mål NFU skal jobbe for.
Landsmøtet vedtar et nytt arbeidsprogram for hver landsmøteperiode.

Én landsmøteperiode går over fire år.
Dette arbeidsprogrammet gjelder fra 2021-2024.

NFU sitt arbeidsprogram er hele organisasjonens arbeidsprogram.
NFUs prinsipper utgjør målene i arbeidsprogrammet.
Prinsippene bygger på målene i FNs konvensjon for mennesker med nedsatt funksjonsevne, CRPD, i Norge kalt Funksjonshemmedekonvensjonen og på formålsparagrafen i NFUs vedtekter, § 1.

NFU er en menneskerettighetsorganisasjon som arbeider for full deltagelse, likestilling og mot diskriminering. (NFUs vedtekter, § 1.)

NFU skal ivareta interessene til mennesker med utviklingshemning og deres familier overfor sentrale, regionale og lokale myndigheter.

Alt arbeid i NFU skal styres av et mål om å jobbe for likestilling og mot diskriminering av mennesker med utviklingshemning i samfunnet.

Likestilling vil si at mennesker har de samme rettigheter og muligheter. Det motsatte av likestilling er diskriminering. Diskriminering betyr at noen blir behandlet urettferdig fordi de er annerledes. Diskriminering er ikke lov.

NFU ønsker et samfunn for alle.

Alles ansvar

Arbeidsprogrammet gjelder for hele NFU. Skal vi nå målene i arbeidsprogrammet, må hele organisasjonen jobbe mot disse. I det interessepolitiske arbeidet skal landsstyret jobbe mot sentrale myndigheter, fylkeslagene mot fylkes- og regionale myndigheter og lokallagene mot kommunale myndigheter. NFUs administrasjon skal hjelpe både landsstyret og resten av organisasjonen med oppgaver og tjenester.

Handlingsplan

Ut fra målsettingene i arbeidsprogrammet må landsstyret, fylkesstyrene og styret i lokallagene etter landsmøtet lage sine egne handlingsplaner.

Handlingsplanene skal beskrive oppgaver som skal utføres i landsmøteperioden 2021-2024.

Modellen under viser hvordan prinsippene og arbeidsprogrammet vil henge sammen med de ulike handlingsplanene i organisasjonen.

Sammen vil det arbeidet som gjøres av landsstyret, NFUs administrasjon, fylkeslag og lokallag bidra til å nå NFUs hovedmål.

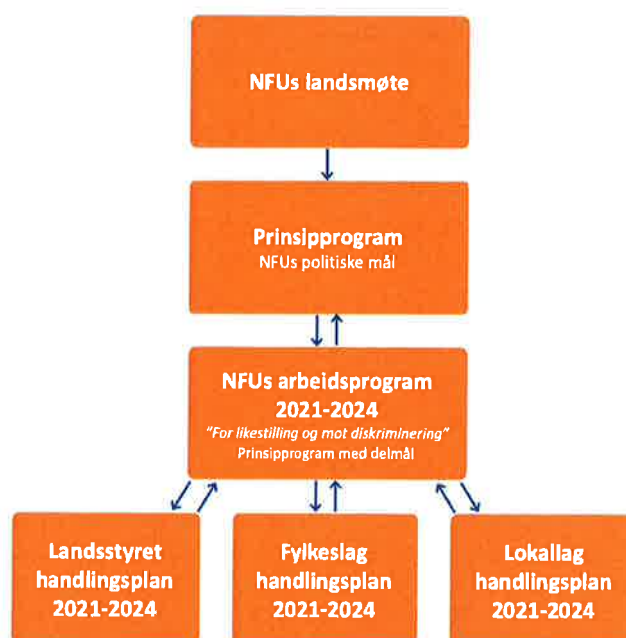

Fig. 1 viser sammenhengen mellom landsmøtet, prinsippprogram, arbeidsprogram og handlingsplanene til landstyret, fylkeslagene og lokallagene. Inkludering og antidiskriminering skal være et overordnet mål for vårt arbeid.

Arbeidsprogram

NFU må til enhver tid jobbe med dagsaktuelle saker.

I denne perioden skal hele organisasjonen - både administrasjonen, landsstyret, fylkeslag og lokallag jobbe spesielt med tre områder:

- 1. CRPD må inn i alle myndighetsorganer, både sentralt og lokalt. Arbeide for å realisere CRPD i praktisk politikk. Hensynet til barns beste og FNs barnekonvensjon skal ligge til grunn for arbeidet.**
- 2. Organisasjonsoppbygging og opplæring av tillitsvalgte. Mennesker med utviklingshemning skal være viktige aktører i dette arbeidet.**
- 3. Hele organisasjonen står bak og skal følge opp NFUs strategiske plan for internasjonalt arbeid.**

Prinsippprogrammet med utdypende tekst, er til enhver tid hele organisasjonen sitt arbeidsprogram.

Prinsipp 1

Mennesker med utviklingshemning har den samme verdi, de samme grunnleggende behov og rettigheter som ethvert annet menneske.

Prinsipp 2

Mennesker med utviklingshemning har likeverdige rett til liv.

Prinsipp 3

Mennesker med utviklingshemning har rett til reell innflytelse på sitt eget liv og til å ta egne beslutninger.

Prinsipp 4

Mennesker med utviklingshemning og familier der et familiemedlem har utviklingshemning, har rett til individuelt tilrettelagte tjenester, økonomiske ytelser og rett til meningsfylte og tilrettelagte aktivitetstilbud som voksne.

Prinsipp 5

Mennesker med utviklingshemning har rett til likeverdig og tilrettelagt opplæring på alle nivå i skoleverket og innenfor de organisatoriske rammer som alle andre.

Prinsipp 6

Mennesker med utviklingshemning har rett til eget hjem.

Prinsipp 7

Voksne mennesker med utviklingshemning har rett til et seksualliv og en samlivsform etter eget ønske.

Prinsipp 8

Voksne mennesker med utviklingshemning har rett til arbeid.

Prinsipp 9

Mennesker med utviklingshemning har rett til å delta i alminnelige kultur- og fritidsaktiviteter.

Prinsipp 10

Mennesker med utviklingshemning har rett til interesseorganisasjon som pådriver for at likeverdighet og likestilling blir hevdet og ivaretatt på alle områder i samfunnet.

Landsmøteuttalelser

- 1)** Uttalelse - Abortloven må ikke endres
- 2)** Uttalelse – Bedre psykisk helsevern for mennesker med utviklingshemning
- 3)** Uttalelse – Sørg for riktig medisinerings av mennesker med utviklingshemning
- 4)** Uttalelse – God eldreomsorg for mennesker med utviklingshemning
- 5)** Uttalelse – Stortinget må sette en øvre grense for kommunal husleie

Abortloven må ikke endres

Dagens abortlov prøver å ta hensyn til kvinners rett til selvbestemmelse og fosterets rettssikkerhet.

Utviklingen innen fosterdiagnostikk har gjort det enklere å indikere om fostre kan ha Downs syndrom, eller andre kromosomvariasjoner.

Mennesker med kromosomvariasjoner møter diskriminering gjennom hele livet og får ikke ivaretatt sine grunnleggende rettigheter.

Ved å utvide tiden for selvbestemt abort sammen med en økt tilgang på fosterdiagnostikk, bidrar staten til økt stigmatisering og skaper et sorteringssamfunn. Staten formidler et budskap om at noen mennesker er mindre verdt enn andre.

NFU arbeider for et samfunn for alle. Endres abortloven får vi et samfunn med plass til færre.

Bedre psykisk helsevern for mennesker med utviklingshemming

Nasjonal og internasjonal forskning tyder på at personer med utviklingshemming har en høyere forekomst av psykiske lidelser enn andre¹. I Norge gis halvparten av voksne med utviklingshemming medisiner mot psykiske lidelser. De fleste har ingen psykisk diagnose ut over utviklingshemming².

Psykiatriske diagnoser er deskriptive og beskriver atferd som avviker vesentlig fra normalatferd. Det kan være svært utfordrende å skille atferdsavvik som skyldes utviklingshemming fra atferdsavvik som skyldes psykiske lidelser.

Kunnskap om utviklingshemming er lav blant helsepersonell, med unntak av vernepleiere. Kunnskap om psykiske lidelser og utviklingshemming er mangelfull, selv blant spesialistene i psykiatri.

Etter ansvarsreformen og nedleggelsen av institusjonene, var det habiliteringstjenesten som fikk hovedansvaret for å bistå mennesker med antatte psykiske lidelser, alvorlige atferdsavvik og problematferd. Med tiden organiserte de regionale helseforetakene tilbudet på varierende vis, uten en overordnet nasjonal plan eller sterke nasjonale føringer. Både kapasiteten, kompetansen, oppgavene og organiseringen varierer i stor grad mellom ulike helseforetak.

Mens psykisk helsevernlov gjelder alle, henviser prioriteringsveilederen³ barn og unge med dyp og alvorlig utviklingshemming til barnehabiliteringen. I prioriteringsveileder for habiliteringstjenesten fremgår det at personer med lettere utviklingshemming og psykiske lidelser skal behandles av psykisk helsevern, mens de øvrige skal behandles av habiliteringstjenestene (dog i samarbeid med psykisk helsevern).

De senere årene er det i alle de regionale helseforetakene blitt etablert egne sengeposter for personer med utviklingshemming og psykiske lidelser. Begrunnelsen synes å være tjenestenes ønske om å samle kompetanse på utviklingshemming og psykiske lidelser. Utviklingen av egne sengeposter synes ikke å være en del av den nasjonale helsepolitikken.

Psykisk helsevern skal være individtilpasset. Dette slås fast i formålsparagrafen til psykisk helsevernlov og presiseres av Helsedirektoratets kommentarer til formålsparagrafen⁴.

1

Se *Psykiske lidelser- og/eller ruslidelser blant personer med utviklingshemming*, rapport fra NAKU 2016.

2

Se innhold og referanser i artikkelen i Dagens medisin: *Økt bruk av psykotrope legemidler* av Anne Marit Bygdnes. I det medisinske kodeverket (ICD-10) har diagnosen psykisk utviklingshemming kode F70-79.

3

Se Helsedirektoratets prioriteringsveileder, kapittel 1.

4

Se Helsedirektoratets rundskriv Psykisk helsevernloven med kommentarer

Det er uheldig at spesialisthelsetjenestens tilbud til mennesker med utviklingshemming utformes uten en overordnet plan. FNs funksjonshemmedekonvensjon (CRPD), artikkel 4, pkt. 3 krever en aktiv og inngående involvering av organisasjonene i all politikktutforming med relevans.

Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU) mener:

1. Mennesker med utviklingshemming skal ha et likeverdig tilbud, med de samme rettighetene og mulighetene til behandling av psykiske lidelser som den øvrige befolkningen innen alle deler av helsevesenet.
2. Prioriteringsveilederne må klargjøre at psykisk helsevern har ansvar for behandling av psykiske lidelser hos mennesker med utviklingshemming, uavhengig av grad av kognitiv funksjonsnedsettelse.
3. Behandlingen av psykiske lidelser hos mennesker med utviklingshemming, må prioritere lite inngripende tiltak og i stor grad være recovery- og miljøbasert all den tid det foreligger få godt evidensbaserte behandlingstiltak. Svekket kognisjon og svake kommunikative ferdigheter tilsier også varsomhet med medikamentell behandling som kan gi vesentlige bivirkninger, blant annet ytterligere kognitive svekkelser.
4. Segregerte ordninger er i strid med FNs funksjonshemmedekonvensjon og er en diskriminerende praksis.
Dagens ordning med sentraliserte sengeposter for mennesker med utviklingshemming i helseregionene er uverdlig. Kompetansemangel knyttet til utviklingshemming innen psykisk helsevern, må løses med kompetanseoppbygging, ikke gjennom segregerte eller sentraliserte tilbud.
5. Personer med utviklingshemming har ofte en bosituasjon som gjør det mulig å sikre et miljø som fremmer psykisk helse og hvor det kan tilrettelegges godt selv for psykotiske episoder. Ambulante team fra spesialisthelsetjenesten og koblingen mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten vil trolig ha et stort potensiale både i forebygging og behandling av psykiske lidelser blant personer med utviklingshemming.
6. Det må etableres ordninger som sikrer at kommunene følger opp spesialisthelsetjenestens anbefalinger av tiltak.

Sørg for riktig medisinerer av mennesker med utviklingshemming!

Skal mennesker med utviklingshemming få et likeverdig helsetilbud, må alle deler av helsevesenet settes i stand til å stille rett diagnose og gi riktig behandling.

Det er veldokumentert at mange mennesker med utviklingshemming gis midler mot psykiske lidelser. En fersk undersøkelse fra Universitetet i Oslo viser at dette gjelder for om lag halvparten av alle de som er voksne. Allerede i 2011 slo nåværende helsedirektør Bjørn Guldvog fast at Norge: *«... manglar kompetanse til å vurdera helsesituasjonen til psykisk utviklingshemma. Me kan sjå at mistrivsel blir feiltolka som psykiatrisk sjukdom»*. Det er ingenting som tyder på at forholdene er blitt bedre.

Også når det gjelder medisinerer mot somatiske lidelser, gjøres det alvorlige feil. En studie fra Helse Fonna (2019) viser at utviklingshemmede blir undermedisinert for alle andre lidelser enn psykiske, for eksempel hjertesjukdommer. Det krever både tid, kunnskap og gode holdninger for å stille riktig diagnose når pasienten har vansker med å uttrykke seg, eller trenger ekstra tilrettelegging.

Både primær- og spesialisthelsetjenesten har et ansvar for riktig medisinerer og god oppfølging. Helsetilbudet for samfunnsborgere med utviklingshemming må derfor styrkes i alle ledd.

God eldreomsorg for mennesker med utviklingshemming

Et bærende prinsipp i norsk eldreomsorg er at man skal bo i eget hjem så lenge som mulig. For mange mennesker med utviklingshemming ligger forholdene godt til rette for dette. De har allerede bistand der de bor, og ofte er leilighetene allerede tilrettelagt for hjelpemidler.

Likevel etablerer stadig flere kommuner egne sykehjem eller egne omsorgsboliger for eldre personer med utviklingshemming. Dette får alvorlige følger for mange mennesker:

- De mister tryggheten i eget hjem og kjente omgivelser
- De mister sitt sosiale nettverk
- De fratras sine vante omsorgsgivere
- De må flytte mot sin vilje
- De blir plassert i segregerte bo- og sykehjemstilbud

Når sykehjem er nødvendig, er det ingenting som tilsier at dette må være et segregert tilbud. Eldre med utviklingshemming har de samme behov som andre sykehjemsbeboere.

Kommunene bør derfor ikke etablere egne sykehjem eller omsorgsboliger i eldreomsorgen for mennesker med utviklingshemming.

Stortinget må sette en øvre grense for kommunal husleie

Norske kommuner har innført gjengs leie (tilsvarende markedsleie) som prinsipp for utleie av boliger. Dette fører til at mange mennesker med utviklingshemming betaler en husleie som tilsvarer mer enn halvparten av deres inntekt.

Etter uførereformen i 2015 har de aller fleste mistet rett til statlig bostøtte. Fordi kommunale bostøtteordninger ofte er basert på det statlige regelverket, er det også færre som får kommunal bostøtte. Kommunene har med andre ord hevet husleien og samtidig tatt bort bostøtten. Dette gjør det umulig for mange samfunnsborgere å spare til egen bolig. Det er ofte heller ikke rom for ferier og fritidsaktiviteter andre tar som en selvfølge. Noen lever på et minimum. Slik kommunene praktiserer husleie i kommunale boliger, er det umulig for mennesker med utviklingshemming å få et likestilt liv i henhold til FN-konvensjonen for funksjonshemmede.

Denne diskrimineringen må opphøre, og løsningen er enkel: Stortinget må sette en øvre grense for kommunal husleie. Det kan skje ved at norske kommuner tar i bruk den såkalte Wien-modellen. Modellen bygger på at husvære er en grunnleggende menneskerett og at kommunal husleie ikke kan utgjøre mer enn en tredjedel av netto inntekt. På denne måten styrker man både retten til bolig og legger til rette for likestilte og fullverdige liv for mennesker med funksjonsnedsettelse.